כל הבשר פרק שמיני חולין קטז.

מסורת הש"ס

ג) פסחים כה., ב) פסחים כה. ע"ש כלאים פ"ז מ"ח, ג) קדושין נ: כתובות ו: י. מנחות קא:, ד) [נעיל קיג: וש"נ], ה) שבת קנ, יומא יח., ו) [נ"ל כרא"ש בשבת], ז) [נעבור ליתא דטוזוסא], ח) ע"ז לה., ט) [אחד מאחד ומאתים רש"ם], י) [נכ"ק עט: וכנ"ל כב. ליתא לון פוסקין ניסוכין ליוונים וכן כרש"י שם ניסוכין וכן במשנה שבמצוות ופיר המשנה להרמב"ם והכרעותיה ויסתרי"ע ליתא ניסוכין וע"ע כרש"י תענית י. ד"ה ריבבה ודע דרש"י בשבת קנ. לא מצא רשבא שום לשיה אלא מתם רשבא ל"ל עופות וכן לעיל נד. פי' ל"ל וכשבת ח: ז"ל רש"י טבי רשבא פורש ניסוכין לגת מיה ושוף וכשבת קמו: לא פרש"י כלום אמנם בחמוטות קנ: ד"ה ומנגלנא ניסוכי מקלע אני מסמוכות ודומה לו לון פוסקין נשבון ליוונים וכבן דברי רש"י דאמן ל"ש ומיתוכי יש סדר למשנה סוף פ"ז דכ"ק האלרמבי בפ"ד], כ) נ"ל וחזר פעמים שספרי מוסיף מאתים ונאמרת והקשין והשן שהיו מקודם כבר גדולין שוב לא מר רש"ל ור"מ, ל) [וע"ע תוס' פסחים מז: ד"ה אמרת],

הגהות הב"ח

(א) בשבשה המעמיד כעור של קבה אם יש בל"ל ותיבת כשרה נמחק: (ב) תוס' ד"ה והיתה וכו' ה"ה למעוטי היכא דלא:

הגהות מהר"י לנדא

[א] רש"י ד"ה עוופא. פוטאי"ן. נכתב על הגליון עי' לעיל ד' סג ע"א ברש"י ד"ה שהתו כפות וכו' ע"ש על הגליון שם:

הגהות מהר"ב רנשבורג

[א] רש"י ד"ה הוסיף וכו' מאתים דהיתר והאחד של איסור נ"ל:

מוסף רש"י

ולפירוך מה לכלאי הכרם כו'. וקא סלקא דעתן שאין נאסרין אלא גידולין ולכן לא היתה להן שעת הכושר (פסחים כה.). זאת אומרת, מלגא פירן הכי ס"מ כלאי הכרם עיקרן נאסר. אף עיקר הזריעה עצמה נאסרה וחזרה היתה לה שעת הכושר כל ימיה עד שנשרשה. י"מ דהאי מקשה נמי ידע שאף הזריעה נאסרת, אלא סבור שמשעת זריעה נאסרת, וכך שמעתי, אבל פ"ה להעמידה, דמיעקר לפרוזי הכי מה לכלאי הכרם שכן לא היתה להן שעת הכושר משעה שבאו לכלל כלאים, תאמר בנכר בחלב שהיתה לו שעת הכושר משעה שבא לכלל זה, לאם שורטו כל היום בחלב אינו נאסר בכך, ומשני עיקרן נאסרו משנשרשו ולא משנזרעו, וכמה נתנומים יש בה, מדת דטעמת לגת מיתבר משום דאמרי לא בכר בחלב

חדא מחדא קולא וחומרא פרכינן כל דהו לא פרכינן חדא מתרתי אפילו כל דהו פרכינן חדא מתלת אי הדר דינא ואתי במה הצד פרכינן כל דהו ואי לא קולא וחומרא פרכינן כל דהו לא פרכינן [6]ולפרוך מה לכלאי הכרם שכן לא היתה להן שעת הכושר אמר רב אדא בר אהבה זאת אומרת כלאי הכרם עיקרן נאסר והיתה להן שעת הכושר קודם השרשה מתיב רב שמעיה בר זעירא [7]המעביר עצץ נקוב בכרם אם הוסיף מאתים אסור הוסיף אין לא הוסיף לא אמר אביי תרי קראי כתיבי כתיב [1]פן תקדש המלאה וכתיב הזרע הא כיצד [8]זרוע מעיקרו בהשרשה [2]זרוע ובא הוסיף אין לא הוסיף לא מתני' דלא כי האי תנא [3]דתניא רבי שמעון בן יהודה אומר משום רבי שמעון בשר בחלב אסור באכילה ומותר בהנאה שנאמר [2]כי עם קדוש אתה ונאמר להלן [3]ואנשי קדש תהיון לי מה להלן אסור באכילה ומותר בהנאה אף כאן אסור באכילה ומותר בהנאה: רבי עקיבא אומר חיה ועוף וכו': הני הא אפקינהו [9]לבדשמואל קסבר רבי עקיבא איסור חל על איסור חלב ומתה לא צריכי קרא שליל גדי מעליא הוא אייתרו להו כולהו פרט לחיה ועוף ולבהמה טמאה: רבי יוסי הגלילי אומר נאמר לא תאכלו: מאי איכא בין רבי יוסי הגלילי לרבי עקיבא איכא ביניהו חיה רבי יוסי הגלילי סבר חיה דאורייתא ור' עקיבא סבר חיה דרבנן איבעית אימא עוף איכא ביניהו ר' עקיבא סבר חיה ועוף אינן מן התורה הא מדרבנן אסירי ור' יוסי הגלילי סבר עוף אפילו מדרבנן נמי לא אסיר תניא נמי הכי [10]במקומו של רבי אליעזר היו כורתין עצים לעשות פחמין לעשות [11]ברזל במקומו של רבי יוסי הגלילי היו אוכלין בשר עוף בחלב לוי איקלע לבי יוסף רישבא אייתו לקמיה רישא [12]דטיוסא בחלבא ולא אמר להו ולא מידי כי אתא לקמיה דרבי אמר ליה אמאי לא תשמתינהו אמר ליה אתריה דרבי יהודה בן בתירא הוא ואמינא דרש להו כרבי יוסי הגלילי דאמר יצא עוף שאין לו חלב אם: **מתני'** [13]קבת עובד כוכבים ושל נבלה הרי זו אסורה [4]המעמיד בעור של קבה (5) כשרה אם

חדא מחדא קולא וחומרא פרכינן. משמע לע"ג דלא הדר דינא ופ"מ ג"כ מיד כשאמר ממן בפסח יומים נפרוץ שכן גדולי קרקע ושוב לא יוכל לומר כלאי הכרם יומים וי"ל דמתחלה היה יכול לומר ממן בפסח וכלאי הכרם יומים דהוו להו תלתא ועוד דהוה מצי למימר בשר מקרוכת עבודת כוכבים יומים וכי תימא מה לתקרובת שכן מטמא הא דמטמא היינו מדרבנן כדפרישית בפ"ק (לעיל דף יג: ד"ה תקרובת):

עיקרן נאסר. משמע שאף הקשים והעץ נאסרין וכן משמע בפרק כל שעה (פסחים דף כו:) דאמרינן תנור שהסיקוהו בקליפי ערלה או בקשים של כלאי הכרם חדש יותן ותימה דבפרק האשה שנפלו לה נכסים (כתובות דף פ.) משמע דשרו גבי המוליא הולאות על נכסי אשתו עבד רב יהודה עובדא בתגילי זמורות רב יהודה לעבמיה דאמר אכלה ערלה שביעית וכלאים הרי זו חזקה פירוש דאז אינו יכול לאכול אלא זמורות וי"ל דקשין ועץ שהיו קודם שנזרע כלאים מותר עד שיוסיף מאתים [6]ורוב פעמים שהפרי הוסיף מאתים ונאסרו הקשין והעץ שהיו מקודם כבר גדולין ושוב לא יוסיפו מאתים אבל ודאי כל מה שגדל אחר שנזרע כלאים אסור אף הקשין והעץ: **והיתה להם שעת הכושר** קודם השרשה. הקשה הרב רבי משה כהן דבפ"ק דמנחות (דף ו.) אמר אי ממשקה ישראל ה"א (6) היכא דלא היתה להן שעת הכושר דומיא דערלה וכלאי הכרם והכא משמע דהיתה להן שעת הכושר וי"ל דהתם מיירי בין שעושין ממנו נסכים למזבח דבעי שיהיה ממשקה ישראל ואותו לא היה לו שעת הכושר דמה שגדל לאחר זריעת הכלאים הוא אסור (ואותו לא היתה לו שעת הכושר) ומה שגדל קודם מותר ואינו נאסר כשהוסיף מאתים אלא משום תערובת שנתערב עם מה שגדל אח"כ והגרעינים שנזרעו הוא דהיתה להן שעת הכושר: **מה** לחלן **אסור באכילה ומותר בהנאה.** [6] אע"ג דאיכא למילף איסור הנאה נקל וחומר דלעיל קא סבר אין ג"ס למחלה וליף מיניה אף היתר הנאה וההוא דלעיל סבר דאהני ג"ס ואהני ק"ו אי נמי משום דבההוא קרא דערפה אייתי נמי בקדשים שיצאו חוץ למחיצתן דאמאר פרק בהמה המקשה (לעיל דף סח:) דאהתיר אף בהנאה וגלי לן ק"ו דילפינן מיניהו ור"ס דהכא סבר **המעמיד בעור של קבה אם יש בה כו'.** תימה דבגמרא מפרש טעמא דאסרו גזיגות העובדי כוכבים מפני שמעמידין אותם בעור קבת נבלה אי אירע נבלה אפילו כשרה נמי ויש לומר דמשום כשר בחלב לא היו אסורין מספק משום דליכא אלא איסורא דרבנן דדרך ביטול אסרה תורה:

חדא מתרתי אפילו כל דהו פרכינן. משמע לע"ג דלא הדר דינא ופ"מ ג"כ מיד כשאמר ממן בפסח יומים נפרוץ שכן גדולי קרקע ושוב לא יוכל לומר כלאי הכרם יומים וי"ל דמתחלה היה יכול לומר ממן בפסח וכלאי הכרם יומים דהוו להו תלתא ועוד דהוה מצי למימר בשר מקרוכת עבודת כוכבים יומים וכי תימא מה לתקרובת שכן מטמא הא דמטמא היינו מדרבנן כדפרישית בפ"ק (לעיל דף יג: ד"ה תקרובת):

עיקרן נאסר. משמע שאף הקשים והעץ נאסרין וכן משמע בפרק כל שעה (פסחים דף כו:) דאמרינן תנור שהסיקוהו בקליפי ערלה או בקשים של כלאי הכרם חדש יותן ותימה דבפרק האשה שנפלו לה נכסים (כתובות דף פ.) משמע דשרו גבי המוליא הולאות על נכסי אשתו עבד רב יהודה עובדא בתגילי זמורות רב יהודה לעבמיה דאמר אכלה ערלה שביעית וכלאים הרי זו חזקה פירוש דאז אינו יכול לאכול אלא זמורות וי"ל דקשין ועץ שהיו קודם שנזרע כלאים מותר עד שיוסיף מאתים [6]ורוב פעמים שהפרי הוסיף מאתים ונאסרו הקשין והעץ שהיו מקודם כבר גדולין ושוב לא יוסיפו מאתים אבל ודאי כל מה שגדל אחר שנזרע כלאים אסור אף הקשין והעץ: **והיתה** להם **שעת הכושר** קודם השרשה. הקשה הרב רבי משה כהן דבפ"ק דמנחות (דף ו.) אמר אי ממשקה ישראל ה"א (6) היכא דלא היתה להן שעת הכושר דומיא דערלה וכלאי הכרם והכא משמע דהיתה להן שעת הכושר וי"ל דהתם מיירי בין שעושין ממנו נסכים למזבח דבעי שיהיה ממשקה ישראל ואותו לא היה לו שעת הכושר דמה שגדל לאחר זריעת הכלאים הוא אסור (ואותו לא היתה לו שעת הכושר) ומה שגדל קודם מותר ואינו נאסר כשהוסיף מאתים אלא משום תערובת שנתערב עם מה שגדל אח"כ והגרעינים שנזרעו הוא דהיתה להן שעת הכושר: **מה** לחלן **אסור באכילה ומותר בהנאה.** [6] אע"ג דאיכא למילף איסור הנאה נקל וחומר דלעיל קא סבר אין ג"ס למחלה וליף מיניה אף היתר הנאה וההוא דלעיל סבר דאהני ג"ס ואהני ק"ו אי נמי משום דבההוא קרא דערפה אייתי נמי בקדשים שיצאו חוץ למחיצתן דאמאר פרק בהמה המקשה (לעיל דף סח:) דאהתיר אף בהנאה וגלי לן ק"ו דילפינן מיניהו ור"ס דהכא סבר **המעמיד** בעור של קבה **אם יש** בה כו'. תימה דבגמרא מפרש טעמא דאסרו גזיגות העובדי כוכבים מפני שמעמידין אותם בעור קבת נבלה אי אירע נבלה אפילו כשרה נמי ויש לומר דמשום כשר בחלב לא היו אסורין מספק משום דליכא אלא איסורא דרבנן דדרך ביטול אסרה תורה:

עין משפט נר מצוה

קיב א ב מיי' פ"ה מהל' כלאים הל"ג
כג טוש"ע יו"ד סי' לו
סעיף ט ח:
קיג ג מיי' פ"ל מהל' מאכלות אסורות הל"יט ופ"ט הל"ז וביי' הסמות וכ"מ וכל"מ פמג לאחין קלד טוש"ע יו"ד סי' פז סעיף יח:

תורה אור השלם

1. לא תוֹדֵע בְּרִמְּךָ כִּלְאָיִם פֶּן תִּקְדַּשׁ הַמְּלֵאָה הַזָּרַע אֲשֶׁר תִּזְרָע וּתְבוּאַת הַכָּרֶם: דברים כב ט
2. לא תֹאכְלוּ כָּל נְבֵלָה לְגֵר אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ תִּתְּנֶנָּה וַאֲכָלָהּ אוֹ מָכֹר לְנָכְרִי כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַיְיָ אֱלֹהֶיךָ לֹא תְבַשֵּׁל גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ: דברים יד כא
3. וְאַנְשֵׁי קֹדֶשׁ תִּהְיֻן לִי וּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרֵפָה לֹא תֹאכֵלוּ לַכֶּלֶב תַּשְׁלִכוּן אֹתוֹ: שמות כב ל

לעזי רש"י

פוארי"ן [פאריר"ן]. טווס.

שיטה מקובצת

א) אע"ג דאיכא למילף איסור הנאה בק"ו כדלעיל. ג"כ עי' תוס' מנחות קי"א ע"ב:

רבינו גרשום

אי מצינן למיפרך כל דהו לא פרכינן. כלומר ולא מצינן למיפרך מה להצד השוה שבהן שכן גדולי קרקע דהדא פירכא לאו קולא וחומרא הוא: ולפירוך מה לכולהו שכן גדולי קרקע כלומר דערלה וחמץ וכלאי הכרם: אלא אמר ריש לקיש חדא מחדא. כלומר כדבעינן לאפוקי חדא מחדא קולא וחומרא פרכינן דאי בעינן לאפוקי בשר בחלב מערלה ומחמץ קולא וחומרא פרכינן כלומר אי אית לן פירכא דמצינן למיפרך מה לערלה שכן חמור כך וכך דאמר בבשר בחלב שקיל כך וכך הדא היא פירכא פרכינן. אבל פירכא אחרינא לא כגון מה לכולהו לערלה שכן גדולי קרקע דהיא לא קולא ולא חומרא: חדא מתרתי פרכינן אפי' כל דהו. אע"ג דלא הדר דינא: חדא מתלת. כגון הכא דמפקינן בשר בחלב דאסור בהנאה מתלת מערלה וחמץ וכלאי הכרם אי הדר דינא ואתי מן הצד פרכינן אפי' פירכא אחרינא אע"ג דלית חומרא וקולא כגון מה לכולהו שכן גדולי קרקע אבל אי לא אתי במה הצד כגון הכא דלא אתי במה הצד קולא וחומרא פרכינן פרכא אחרינא לא פרכינן מה לכולהו שכן גדולי קרקע דהיא לא קולא ולא חומרא הוא: ולפירוך מה לכלאי הכרם שכן לא היתה להן שעת הכושר כו'. כלומר תאמר בבשר וחלב שהיתה להן שעת הכושר דהיא קולא וחומרא: זאת אומרת כלאי הכרם עיקרן נאסר כלומר. משעה שנשרשה עיקרו נאסר

מ) [נ"ל דלא הוסיף אין נלמוד אם הוסיף מ"מ נאסר לא הוסיף לא. נ) נראה ד"ל כגון שזרע כמוך הכרם דהוא זרוע מעיקרו בהשרשה זרוע ובא כגון המעביר עצץ נקוב בכרם הוסיף אין וכו':

מאתו (קדושין נז: בכורות י.). היו כורתין עצים. כשבת, לעשות פחמין. לגי ביוש, כדי לעשות ברזל. לחמוץ של מילה, דקסבר ר"ש מכשירי מצוה דיחוץ שבת כמצוה עצמה (יבמות יד.).

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com